Anna Elomäki
Yliopistotutkija
Tampereen yliopisto
anna.elomaki@tuni.fi

Kirjallinen lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle

Asia: VNS 3/2021 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022—2025

Lausunto käsittelee julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2022–2025 sukupuolitietoisen budjetoinnin ja sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta. Lausunnossa tarkastellaan suunnitelman merkitystä sukupuolitietoisessa budjetoinnissa sekä julkisen talouden suunnitelman sisältöä sukupuolinäkökulmasta. Lausunnon avainviestit ovat seuraavat:

- Hallitus on sitoutunut edistämään sukupuolinäkökulmaa talousarvioprosessissa. Sukupuolinäkökulma on integroitava julkisen talouden suunnitelmaan, sillä pelkkään talousarvioon keskittyvä sukupuolitietoinen budjetointi kadottaa ison kuvan ja on tehotonta..
- Koronakriisin ja siihen liittyvien tuki- ja elvytystoimien sukupuolivaikutukset on huomioitava päätöksenteossa, mukaan lukien julkisen talouden suunnitelmassa

1 SUKUPUOLITIETOINEN BUDJETOINTI

1.1 Mitä on sukupuolitietoinen budjetointi

Sukupuolitietoinen budjetointi on sukupuolten tasa-arvon edistämisen strategia, jossa huomio kohdistuu talouspolitiikkaan, talousarvioon ja julkisen talouden ohjaukseen. Näitä prosesseja on pitkään pidetty sukupuolineutraaleina, mutta talousarviot ja muut talouspoliittiset päätökset vaikuttavat tutkitusti eri mies- ja naisryhmiin eri tavoin ja voivat joko edistää tai vesittää sukupuolten tasa-arvoa. Esimerkiksi Suomessa vuosien 2016–2018 verotuksen ja sosiaaliturvaetuuksien muutokset lisäsivät sukupuolten taloudellista epätasa-arvoa[1].

Sukupuolitietoisen budjetoinnin tavoitteena on muuttaa julkisten menojen ja verotuksen kohdentumista tavalla, joka edistää sukupuolten tasa-arvoa yhteiskunnassa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että talousarviota ja sitä määrittäviä asiakirjoja, kuten julkisen talouden suunnitelmaa, analysoidaan sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta: analysoidaan määrärahojen kohdentumista eri mies- ja naisryhmille, uusien esityksien sukupuolivaikutuksia, tai seurataan tasa-arvon edistämiseen liittyviä määrärahoja. Lisäksi sukupuolinäkökulma integroidaan talousarvioprosessin eri vaiheisiin valmistelusta raportointiin ja tarkastukseen, esimerkiksi tuomalla tasa-arvo näkyviin keskeisissä asiakirjoissa. Vaikuttava sukupuolitietoinen budjetointi vaatii valtionhallinnon ulkopuolisten toimijoiden, kuten eduskunnan ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista.

1.2 Velvoitteet ja nykytila Suomessa

Vaikka Suomen valtionhallinnossa ei puhuta sukupuolitietoisesta budjetoinnista, käytössä on kolme siihen liittyvää käytäntöä: sukupuolinäkökulman sisällyttäminen talousarvioprosessiin, lakiesitysten sukupuolivaikutusten arviointi sekä sukupuolinäkökulman sisällyttäminen tulosohjaukseen. Keskityn seuraavassa näistä ensimmäiseen.

[1] Elomäki, Anna & Ylöstalo, Hanna (toim.) (2018) Tasa-arvoa talousarvioon - talousarvion sukupuoli-vaikutusten arviointi ja sukupuolitietoinen budjetointi. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 58/2018. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia.

Ministeriöt ovat vuodesta 2008 lähtien olleet velvollisia sisällyttämään talousarvioesityksiinsä yhteenvetotarkastelun sukupuolivaikutuksiltaan merkittävästä talousarvioehdotukseen liittyvästä toiminnasta. **Talousarvioehdotusten tasa-arvonäkökulmat ovat olleet ohuita ja irtonaisia**. Mainitut tasa-arvotavoitteet ja toimenpiteet eivät ole olleet yhteydessä kansallisiin tasa-arvotavoitteisiin ja tasa-arvopolitiikkaan, ja sisällöllisten tasa-arvokysymysten sijaan on korostunut henkilöstöpoliittinen tasa-arvo. Uusien toimenpiteiden sukupuolivaikutuksia ei juuri ole pohdittu sukupuolinäkökulmasta, eikä tasa-arvon edistämisen määrärahoja ole eritelty. Valtiontalouden kehyksiä ja julkisen talouden suunnitelmaa aluksi tarkasteltu sukupuolinäkökulmasta lainkaan.

Sukupuolinäkökulman perusteellisempi sisällyttäminen talousarvioprosessiin on ollut sekä Juha Sipilän että Sanna Marinin hallitusten agendalla. Jo Sipilän hallitus sitoutui talousarvion sukupuolivaikutusten arvioinnin kehittämiseen[2]. Marinin hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa todetaan, että ”[h]allitus sitoutuu sukupuolten tasa-arvon edistämiseen talousarvioprosessissa. Sukupuolitietoista budjetointia edistetään osana kestävän kehityksen budjetoinnin kehittämistyötä” ja että ”[m]inisteriöt sisällyttävät sukupuolinäkökulman suunnitelmallisesti avainprosesseihinsa, erityisesti budjetointiin, tulosohjaukseen ja säädösvalmisteluun.”[3i]

Valtiovarainministeriö tarkensi julkisen talouden suunnitelmaan liittyvien ehdotusten sekä talousarvioehdotusten laadintaan liittyvää ohjeistustaan[4] vuonna 2020. **VM ohjeistaa ministeriöitä sisällyttämään sukupuolten tasa-arvon näkökulman myös julkisen talouden suunnitelman laadintaan**:

- Ministeriöiden kehysehdotuksen perusteluissa ”tulee arvioida, miten ehdotus toteuttaa kokonaisuutena ja eri osa-alueiden osalta kestävän kehityksen ja sukupuolten välisen tasa-arvon tavoitteita.”(6.6.1) Myös talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen osalta ”tulee arvioida, ”miten ehdotukset toteuttavat kestävän kehityksen ja sukupuolten tasa-arvon tavoitteita.” (6.4.4)

- Ministeriöiden talousarvioehdotuksen pääluokkaperusteluihin sisällytetään yhteenvetotarkastelu ”pääluokkaperusteluihin sisällytetään yhteenvetotarkastelut 1) hallinnonalan kestävää kehitystä koskevista linjauksista ja toimista sekä 2) sukupuolivaikutuksiltaan merkittävästä talousarvioesitykseen liittyvästä toiminnasta. Sukupuolivaikutuksia koskevassa tarkastelussa tulee kiinnittää huomiota sukupuolten välisen tasa-arvon yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin hallinnonalalla ja niihin hallinnonalan menoihin, joilla voi olla vaikutusta tasa-arvon toteutumiseen. (7.10.4)

Talousarvioehdotusten tasa-arvokirjaukset vahvistuivat jossain määrin sen jälkeen, kun valtiovarainministeriö tarkensi ohjeistustaan. Puutteita on kuitenkin yhä. Vaikka muutamat ministeriöt erittelivät tasa-arvon edistämisen määrärahoja, itse talousarvioesitys ei tarjoa kootusti tietoa siitä, kuinka paljon rahaa hallitus käyttää tasa-arvon edistämiseen. Tämä tieto olisi tärkeää, jotta määrärahojen tasoa voitaisiin seurata.

Myös talousarvioesitykseen sisältyvien uusien toimenpiteiden sukupuolivaikutukset jäivät yhä näkymättömiin. Vuoden 2021 talousarvioesityksessä uusia toimenpiteitä pohditaan sukupuolinäkökulmasta vain valtiovarainministeriön hallinnonalalla (oppivelvollisuuden jatkaminen, vanhushuollon hoitajamitoitus ja muut kuntien valtionosuuksiin vaikuttavat muutokset). Yksittäisten toimenpiteiden tai talousarvion kokonaisuuden tulonjakovaikutuksia ei arvioida sukupuolen mukaan. Käytännössä valtionhallinnossa arvioidaan uusien toimenpiteiden sukupuolivaikutuksia– jos arvioidaan – vasta niihin liittyviä lakiesityksiä valmisteltaessa. Tämä on liian myöhään, jotta arvioinnilla olisi vaikutusta. Yksittäisiin lakiesityksiin keskittyminen tarkoittaa myös sitä, että talouspolitiikan kokonaisuuden sukupuolivaikutukset jäävät näkymättömiin.

Ministeriöiden kehysehdotukset vuosille 2022–2025 eivät olleet tätä lausuntoa varten nopeasti ja kootusti saatavilla sen arvioimiseksi, missä määrin ministeriöt ovat noudattaneet valtiovarainministeriön ohjeistusta. **On huolestuttavaa, että itse julkisen talouden suunnitelma ei mainitse sukupuolten tasa-arvoa lainkaan, vaikka ministeriöitä on ohjeistettu ottamaan teema huomioon omissa ehdotuksissaan.** Sukupuolitietoisen

[2] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75238
[3] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162588/STM_2020_35_J.pdf?sequence=6&isAllowed=y
[4] Valtiovarainministeriön määräys toiminta- ja taloussuunnittelusta, julkisen talouden suunnitelman valmisteluun liittyvien kehys- ja muiden ehdotusten sekä valtion talousarvioehdotusten laadinnasta, 10.4.2020

budjetoinnin näkökulmasta ei ole tarkoituksenmukaista, että tasa-arvonäkökulmat jäävät piiloon ministeriöiden ehdotuksiin ja niiden taustamuistioihin, vaan ne tulee nostaa kootusti mukaan julkisen talouden suunnitelmaan. Vain näin julkisen talouden suunnitelma tarjoaa eduskunnalle ja kansalaisyhteiskunnalle niiden tarvitsemaa tietoa. Kestävän kehityksen osalta näin on jo tehty (s. 47-48), vaikkakin kapeasti hiilineutraaliuden näkökulmasta.

1.3 Sukupuolinäkökulma mukaan julkisen talouden suunnitelmaan: miksi ja miten

Jotta sukupuolitietoinen budjetointi voisi toimia, tulee sen läpäistä koko laaja talousarvioprosessi hallitusohjelmasta julkisen talouden suunnitelmaan ja valtiontalouden kehyksiin ja sieltä talousarvioesitykseen, budjettilakeihin ja tulosohjaukseen. Monivuotisten kehysten jääminen sukupuolitietoisen budjetoinnin ulkopuolelle ei ole vain Suomen ongelma: myös muissa kansallisissa konteksteissa budjettien sisältöä määrittävät monivuotiset raamit jäävät usein huomiotta.

Julkisen talouden suunnitelma on tasa-arvonäkökulmasta tärkeä monesta syystä. Ensinnäkin uusia, kustannuksia julkiselle taloudelle aiheuttavia tasa-arvotoimenpiteitä voi olla vaikea saada hyväksyttyä elleivät ne ole jo mukana hallituskauden julkisen talouden suunnitelmassa (vrt. Sipilän hallituksen kaatunut perhevapaauudistus, johon liittyvät etuusmuutokset piti toteuttaa julkisen talouden suunnitelman puitteissa).

Toiseksi vuotuisen talousarvioprosessin painopiste on jo pitkään ollut keväisessä julkisen talouden riihessä, jossa keskeiset tulevaa vuotta koskevat merkittävät uudistukset usein nostetaan agendalle. Päätökset monista talousarvioesitykseen sisältyvistä toimista – joista monilla voi olla merkittäviä sukupuolivaikutuksia – tehdään siis usein jo julkisen talouden suunnitelmasta päätettäessä. Sukupuolinäkökulman sisällyttäminen JTS:n valmisteluun tarjoaa mahdollisuuden aikaistaa sukupuolivaikutusten arviointia tai ainakin sukupuolinäkökulmasta merkittävien uudistusten tunnistamista. Tällä hetkellä arviointi ajoittuu lakiesityksen valmisteluun, kun poliittinen päätös asiasta on jo tehty. Mikäli arviointitarve tunnistettaisiin aikaisemmassa vaiheessa – JTS:ään sisältyvien toimenpiteiden osalta ministeriöiden kehysehdotuksissa sekä itse JTS:ssä – olisi arvioinnilla enemmän merkitystä.

Kolmanneksi keskipitkän aikavälin julkisen talouden suunnitelma tarjoaa mahdolliseen talouspolitiikan sukupuolivaikutusten ja tasa-arvon edistämisen määrärahojen kokonaisvaltaisempaan, yksittäiset toimenpiteet ja vuodet ylittävään tarkasteluun. Julkisen talouden suunnitelma voisi esimerkiksi toimia välineenä seurata tasa-arvon edistämisen määrärahoja ja niiden muutoksia hallituskaudella, sekä tarkastella kumuloituvia sukupuolenmukaisia tulonjakovaikutuksia.

Neljänneksi julkisen talouden suunnitelma on keskeinen julkisen talouden ja finanssipoliittisen suunnittelun asiakirja, joka heijastaa vakiintuneita ymmärryksiä siitä, mitkä teemat ja millainen tieto nähdään relevantteina julkiselle taloudelle ja sen hallinnalle. Julkisen talouden suunnitelmien hiljaisuus tasa-arvosta ja sukupuolesta kertoo siitä, että makrotason talouspolitiikka nähdään yhä sukupuolineutraalina ja sukupuoli ja tasa-arvo mikrotason asioina, jotka eivät kuulu finanssipolitiikan ja talouspolitiikan isosta kuvasta käytäviin keskusteluihin. Sukupuolinäkökulman sisällyttäminen julkisen talouden suunnitelmaan lähettää viestin: tasa-arvo on talouskysymys. On myös tärkeää huomioida, että vaikka rahoitusasematavoitteet, menokatot ja velka- ja alijäämäkriteerit näyttäytyvät sukupuolineutraaleina, niillä on sukupuoliulottuvuus, joka on tärkeä tiedostaa. Esimerkiksi tiukka rahoitusasematavoite ja tiukka kuntatalouden menokatto saattavat merkitä leikkauksia tasa-arvonäkökulmasta tärkeisiin julkisiin palveluihin.

Kehitysehdotukset:

- Ministeriöiden tulee arvioida julkisen talouden suunnitelmaan liittyviä uusia toimenpiteitä ja määrärahoja sukupuolinäkökulmasta kehysehdotuksessaan ja sen taustamuistioissa, kuten valtionvarainministeriö ohjeistaa. Valtiovarainministeriön tulee seurata kirjausten laatua.
- Julkisen talouden suunnitelmaan tule lisätä kappale sukupuolten tasa-arvosta (vrt. kestävä kehitys) ministeriöiden kirjausten perusteella. Tässä kappaleessa voisi esimerkiksi nostaa esiin julkisen talouden suunnitelmaan sisältyviä tasa-arvonäkökulmasta merkittäviä toimenpiteitä sekä seurata tasa-arvon edistämisen määrärahoja ja niiden muutosta.
- Työllisyyteen ja työttömyyteen liittyvät indikaattorit tulisi julkisen talouden suunnitelmassa ilmoittaa sukupuolittain eriteltyinä. Agregaattitason lukujen seuraaminen piilottaa eriarvoisuutta eri mies- ja naisryhmien välillä.

2 JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMAN TASA-ARVOVAIKUTUKSIA

2.1 Koronakriisin ja sen hallintaan liittyvät toimet

Julkisen talouden suunnitelmassa puhutaan paljon koronakriisistä sekä hallituksen toimista kriisin terveydellisten ja taloudellisten vaikutusten torjumiseksi ja talouden elvyttämiseksi. Kriisin merkittävät sosiaaliset vaikutukset jäävät kuitenkin vähälle huomiolle. Sosiaalista vaikutuksista mainitaan mm. etäopetuksen vaikutukset lasten ja nuorten hyvinvointiin ja iäkkäille poikkeusoloista aiheutuneet haitat, mutta koronakriisin sukupuolivaikutukset jäävät näkymättömiin. **Koronakriisin sukupuolivaikutusten tunnistaminen on edellytys sille, että vaikutuksiin voidaan vastata päätöksenteossa.**[5]

Suomi on yksi EU-maista, joissa naisten työllisyys koronakriisin vuoksi on kärsinyt eniten suhteessa miesten työllisyyteen. Vuoden 2020 viimeisellä vuosineljänneksellä naisten työllisyysaste oli 1,5 ja miesten 0,3 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Erityisen paljon oli heikentynyt nuorten naisten työllisyystilanne: 15–24-vuotiailla naisilla työllisyysaste oli pienentynyt 4,5 ja miehillä 1,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.[6] Kriisi onkin iskenyt pahiten nuorten naisten toimeentuloon. Tämä näkyy perustoimeentulotukea saavien määrässä. Vuonna 2020 eniten kasvoi 18–24-vuotiaiden toimeentulotukea saavien naisten määrä, joka oli 10 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2019[7].

Koronakriisi on aiheuttanut myös merkittävää hyvinvointi- ja hoivavajetta. Suomessa korona on lisännyt hieman enemmän naisten huolia, ja myös huolen aiheet ovat eriytyneet sukupuolen mukaan.[8] Pääsyä tasa-arvonäkökulmasta tärkeisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin on rajattu. Esimerkiksi äitiys- ja lastenneuvolakäyntimäärät laskivat keväällä 2020 10-40 prosenttia. Myös lähisuhdeväkivaltaa raportoidaan ja siihen etsitään apua aiempaa enemmän.[9] Työn ja perheen yhteensovittaminen vaikeutui etenkin päiväkotien ja koulujen ollessa suljettuina, mutta lisääntynyt etätyö on myös helpottanut perheiden tilannetta.[10]

Yrityksille ja kansalaisille suunnattujen tukitoimien voi arvioida tukeneen sukupuolten tasa-arvoa, ottaen huomioon että naisten työllisyys ja naisvaltaiset alat kärsivät kriisistä. Lopullisen kuvan muodostaminen vaatii kuitenkin tarkempaa tietoa esimerkiksi sosiaaliturvan väliaikaisten muutosten kohdentumisesta sukupuolittain eriteltynä sekä yrityksille koronavirustilanteen vuoksi maksettavien tukien jakautumisesta mies- ja naisvaltaisille aloille. **Myös kuntien peruspalveluiden valtionosuuksien lisäykset ovat olleet tasa-arvonäkökulmasta tärkeitä**, ottaen huomioon sekä näiden palveluiden naisvaltaiset työntekijät että näiden palveluiden merkityksen sukupuolten tasa-arvolle.

Myös taloutta elvyttävien toimien sekä EU:n elpymisrahastoon liittyvän kansallisen elpymissuunnitelman vaikutuksia on tärkeää tarkastella sukupuolinäkökulmasta. Esimerkiksi raideliikenteeseen ja siten julkiseen liikenteeseen investointi on sukupuolinäkökulmasta tärkeää, koska tutkimusten mukaan naiset ovat miehiä riippuvaisempia julkisesta liikenteestä. Liikennehankkeiden työllistämisvaikutukset ovat kuitenkin sukupuolivaikutuksiltaan vinot, sillä ne tuovat työtä miesvaltaisille aloille. Myös EU:n vihreään siirtymään ja digitalisaatioon keskittyvän elpymisrahaston on arvioitu keskittyvän miesvaltaisille aloille[11].

THL:n johtamassa, valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan rahoittamassa Koronakriisin vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon Suomessa –hankkeessa selvitetään kriisiin vaikutuksia tasa-arvon tilaan Suomessa.

---

[5] Sukupuolivaikutusten sivuuttaminen myös koronakriisin hallintaan liittyvissä hallituksen esityksissä. Vuonna 2020 vain kaksi koronakriisin aiheuttamia menetyksiä kansalaisille korvaavista lakiesityksistä (yhteensä 15 esitystä) pohti kriisin sukupuolivaikutuksia.

[6] https://www.stat.fi/tietotrendit/blogit/2021/koronan-satoa-nuoret-naiset-opiskelevat-miehet-enemman-tyottomina/

[7] https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140922/URN_ISBN_978-952-343-339-7.pdf?sequence=1&isAllowed=y

[8] https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2020/koronakriisi-on-lisannyt-hieman-enemman-naisten-huolia/

[9] https://blogi.thl.fi/covid-19-pandemia-lisasi-naisiin-kohdistuvaa-vakivaltaa/; https://thl.fi/fi/-/nollalinja-ottaa-chat-palvelun-kayttoon-kevaan-aikana-takana-puheluiden-maarassa-mitattuna-ennatysvuosi?redirect=%2Ffi%2Fweb%2Flapset-nuoret-ja-perheet%2Fajankohtaista

[10] Julkaisematon THL:n tutkimus

[11] https://alexandrageese.eu/wp-content/uploads/2020/06/Gender-Impact-Assessment-NextGenEU_Klatzer_Rinaldi.pdf

Lisää tietoa hankkeesta täällä: https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/koronakriisin-vaikutukset-sukupuolten-tasa-arvoon-suomessa

2.2. Muut toimenpiteet

Julkisen talouden suunnitelmaan sisältyy useita sukupuolten tasa-arvoa tukevia toimia. Monet näistä liittyvä hoivaan, joka on tärkeä tasa-arvokysymys:

- Vuonna 2022 voimaan tuleva perhevapaauudistuksen ja sen 80 miljoonaksi euroksi vuositasolla arvioidut kustannukset (s. 37) tukevat hoivan jakamista miesten ja naisten välillä.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen kehittämiseen varattu 132,9 miljoonan euron määräraha vuodelle 2022 tukee ikäihmisten kotihoidon ja omaishoidon parantamista. Vanhushoivan painopistettä on siirtynyt kohti julkiselle taloudelle halvempaa kotihoitoa ja omaishoitoa, usein hoivattavien ja hoivaajien kustannuksella. Palveluiden kehittäminen parantaa hoivan laatua sekä naisvaltaisten hoivan tarjoajien jaksamista. Heikkolaatuinen kotihoito on kuormittanut myös omaisia, jotka paikkaavat hoivapalvelujen aukkoja.
- Hoivahenkilöstön vähimmäismitoitukseen liittyvä lähihoitajien koulutukseen varattu lisärahoitus (43 milj. euroa v. 2022, 30 milj. euroa v. 2023 ja 16,5 milj. euroa v. 2024) tukee sukupuolten tasa-arvoa. Hoivapalveluiden parantaminen luo uusia työpaikkoja naisvaltaiselle hoiva-alalle, vähentää naisvaltaisen hoivahenkilökunnan työssään kokemaa kiirettä ja stressiä ja siten työhyvinvointia, ja parantaa vanhushoivan naisvaltaisen asiakaskunnan turvallisuutta.
- Myös perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmat, joihin molempiin varataan 80 milj. euroa v. 2022 (s. 54), parantavat koulutuksen tasa-arvoa.

Julkisen talouden suunnitelmaan sisältyy myös toimenpiteitä, joiden sukupuolivaikutuksia on tärkeä arvioida ajoissa mahdollisten negatiivisten sukupuolivaikutusten välttämiseksi.

- Hallituksen päättämien työllisyystoimien, mukaan lukien työ- ja elinkeinopalvelujen siirto kuntiin, työkykyohjelman laajennus ja palkkatukiuudistus ja jatkuvan oppimisen uudistus (s. xx) vaikutuksia on tärkeä pohtia sukupuolinäkökulmasta. Miesten ja naisten työttömyyden kesto ja syyt sijoittua kokonaan työvoiman ulkopuolelle poikkeavat toisistaan. Valtaosa työttömistä on miehiä, vaikka ero on viime vuosina (ennen koronakriisiä) kaventunut. Myös pitkäaikaistyöttömyys on selvästi yleisempää miehillä: Vuoden 2018 aikana yhtäjaksoisesti yli vuoden työttöminä olleista miehiä oli 57 prosenttia. Vuonna 2015 palkkatuen saajista vähän yli puolet oli miehiä[12].

[i] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162588/STM_2020_35_J.pdf?sequence=6&isAllowed=y

[12] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161235/75-2018-Palkkatuki.pdf